

U z n e s e n i e

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu **J. M.** bývajúceho v P., zastúpeného JUDr. J. K., advokátom so sídlom v P., proti žalovanému **B. S.**, bývajúcemu v P., zastúpeného JUDr. D. B., advokátkou so sídlom v P., **o zaplatenie 100 000 Sk s príslušenstvom**, vedenej na Okresnom súde Prešov pod sp.zn. 14 C 28/1996, o dovolaní žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Prešove z 15. marca 2007 sp.zn. 4 Co 45/2006 takto

r o z h o d o l :

Dovolanie žalovaného **o d m i e t a .**

Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov dovolacieho konania.

O d ô v o d n e n i e :

Okresný súd Prešov rozsudkom zo 14. novembra 2005 č.k. 14 C 28/96-247 uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi 100 000 Sk s 19,5 % úrokom z omeškania od 1.12.1995 do zaplatenia a na účet jeho právneho zástupcu trovy konania vo výške 44 458 Sk. V prevyšujúcej časti žalobu zamietol. Žalovanému súčasne uložil povinnosť zaplatiť trovy štátu vo výške 2 600 Sk na účet Okresného súdu Prešov. Rozhodol tak po zistení, že zo strany žalovaného nebola žalobcovi zaplatená kúpna cena 100 000 Sk za automobil AVIA 30-obytný caravan v termíne do 30. novembra 1995 tak, ako bolo dohodnuté v kúpnej zmluve. Žalobcovi priznal aj úrok za omeškание žalovaného vo výške 19,5 % od 1. decembra 1995 do zaplatenia. Pokiaľ žiadal žalobca úrok vo väčšom rozsahu ako bol dvojnásobok diskontnej sadzby určenej Národnou bankou Slovenska v čase omeškania žalovaného, tak v prevyšujúcej časti žalobu zamietol. Vzhľadom na úspech žalobcu v konaní priznal tomuto náhradu trov konania a súčasne žalovanému uložil aj povinnosť zaplatiť trovy štátu, ktoré boli spojené so znaleckým dokazovaním.

Na odvolanie žalovaného Krajský súd v Prešove rozsudkom z 15. marca 2007 sp.zn. 4 Co 45/2006 potvrdil rozsudok súdu prvého stupňa vo výroku o uložení povinnosti žalovanému zaplatiť istinu 100 000 Sk s 19,5 % úrokom z omeškania od 1. decembra 1995 do zaplataenia a vo výroku o trovách konania štátu. Rozsudok vo výroku o trovách konania účastníkov zrušil a v rozsahu zrušenia vec vrátil okresnému súdu na ďalšie konanie. V dôvodoch rozhodnutia sa odvolací súd stotožnil so skutkovými a právnymi závermi súdu prvého stupňa v tom, že kúpna zmluva ohľadom motorového vozidla AVIA 30-obytný caravan bola medzi účastníkmi konania platne uzatvorená, a keďže žalovaný nezaplatil v termíne do 30. novembra 1995 kúpnu cenu za motorové vozidlo, správne súd prvého stupňa rozhodol, keď žalovanému uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi 100 000 Sk s 19,5 % úrokom z omeškania od 1. decembra 1995 do zaplataenia. Za správny považoval aj výrok rozsudku súdu prvého stupňa o trovách konania štátu. Výrok o náhrade trov účastníkov konania považoval za nepreskúmateľný, preto v tejto časti odvolací súd rozhodnutie súdu prvého stupňa zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

Proti rozsudku odvolacieho súdu v časti, v ktorej bol potvrdený rozsudok súdu prvého stupňa podal dovolanie žalovaný. Žiadal v napadnutej časti rozsudok odvolacieho súdu ako aj rozsudok súdu prvého stupňa zrušiť a vec vrátiť súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. Prípustnosť dovolania v danej veci vyvodzoval z ustanovenia § 237 písm.f/ O.s.p., pričom odňatie možnosti konať pred súdom videl žalovaný v tom, že okresný súd tým, že netrval na písomnom podaní znaleckého posudku, nesprávne zistil skutkový stav veci a na základe toho došlo aj k nesprávnemu právnemu posúdeniu veci. V tejto súvislosti poukazoval žalovaný na to, že motorové vozidlo malo vady, na ktoré predávajúci kupujúceho neupozornil. Tieto mali vplyv na cenu motorového vozidla a jednoznačne preukazujú nápadné nevhodné podmienky na strane žalovaného pri uzatváraní kúpnej zmluvy a boli podmienkou pre odstúpenie od kúpnej zmluvy. Tým, že žalobca maril súčinnosť potrebnú pre vypracovanie znaleckého posudku, nemohlo dôjsť k posúdeniu predmetných vád v rámci konania súdu a tým nemohlo dôjsť k úplnému zisteniu skutkového stavu veci. Keďže nemohli byť v rámci konania vzaté do úvahy všetky skutočnosti, nemohol odvolací súd ani vec správne právne posúdiť. Z uvedeného je jednoznačné, že len vykonaním znaleckého dokazovania tak, ako to už odvolací súd vo svojom zrušujúcom rozhodnutí naznačil bolo možné zistiť skutkový stav veci, potrebný pre rozhodnutie.

Žalobca v písomnom vyjadrení na dovolanie žalovaného žiadal dovolanie odmietnuť a zaviazať ho na náhradu trov dovolacieho konania. Poukázal na to, že dovolanie žalovaného smeruje proti potvrdzujúcemu rozsudku odvolacieho súdu, preto nie je v zmysle ustanovenia § 238 O.s.p. prípustné. Žalovaným tvrdená prípustnosť dovolania podľa § 237 písm.f/ O.s.p. nie je daná, lebo samotné nevypracovanie znaleckého posudku, na ktoré sa žalovaný odvoláva, nie je tým prípadom, ktorý by spôsoboval odňatie možnosti konať účastníkovi pred súdom.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) po zistení, že dovolanie podal včas účastník konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.) skúmal, bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 1 O.s.p.), či toto smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému je prípustné.

Dovoláním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O.s.p.).

V prejednávanej veci odvolací súd rozhodol rozsudkom. V zmysle ustanovenia § 238 O.s.p. platí, že ak dovolanie smeruje proti rozhodnutiu vydanému v tejto procesnej forme, je prípustné, ak je ním napadnutý zmeňujúci rozsudok (§ 238 ods. 1 O.s.p.). Ak dovolanie smeruje proti rozsudku odvolacieho súdu, ktorým bol potvrdený rozsudok súdu prvého stupňa je prípustné len vtedy, ak odvolací súd v jeho výroku vyslovil, že je dovolanie prípustné, pretože po právnej stránke ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu (§ 238 ods. 3 O.s.p.).

Napokon dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, v ktorom sa odvolací súd odchýlil od právneho názoru dovolacieho súdu vysloveného v tejto veci (§ 238 ods. 2 O.s.p.).

Z výrokovej časti napadnutého potvrdzujúceho rozsudku odvolacieho súdu nevyplýva, že by odvolací súd vyslovil vo výroku, že dovolanie je prípustné, pretože v danej veci ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu. Keďže nešlo v danej veci ani o ďalšie dôvody prípustnosti dovolania podľa § 238 ods. 1, 2 O.s.p. bolo treba vyvodiť záver, že dovolanie žalovaného smeruje proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, proti ktorému nie je prípustné.

S prihliadnutím na zákonnú povinnosť (§ 242 ods. 1 O.s.p.) skúmať vždy, či dovolaním napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu nebolo vydané v konaní postihnutom niektorou zo závažných procesných väd vedúcich k vydaniu tzv. zmätočného rozhodnutia, neobmedzil sa dovolací súd len na skúmanie prípustnosti dovolania podľa § 238 O.s.p., ale zaoberal sa aj otázkou, či konanie a rozhodnutie odvolacieho súdu nie je postihnuté niektorou z väd vymenovaných v § 237 písm.a/ až g/ O.s.p.

Žalovaný v danej veci poukazoval na to, že konanie bolo postihnuté vadou podľa § 237 písm.f/ O.s.p., teda že postupom súdu bola účastníkovi odňatá možnosť konať pred súdom.

Za odňatie možnosti konať pred súdom považoval žalovaný marenie súčinnosti potrebnej na vykonanie znaleckého dokazovania žalobcom a netrvanie súdu prvého stupňa ako aj odvolacieho súdu na podaní písomného znaleckého posudku, čím zo strany súdu nedošlo k úplnému zisteniu skutkového stavu veci a následne k jeho nesprávnemu právnomu posúdeniu.

Odňatím možnosti konať pred súdom v zmysle § 237 písm.f/ O.s.p. sa rozumie taký závadný procesný postup súdu, ktorým sa účastníkovi znemožní realizácia tých jeho procesných práv, ktoré mu Občiansky súdny poriadok priznáva za účelom ochrany jeho práv a právom chránených záujmov.

V zmysle ustanovenia § 120 ods. 1 O.s.p. súd rozhoduje o tom, ktoré z označených dôkazov vykoná a môže výnimočne vykonať aj iné dôkazy, ako navrhujú účastníci, ak je ich vykonanie nevyhnutné pre rozhodnutie vo veci.

Jedným z dôkazných prostriedkov podľa § 125 O.s.p. je aj znalecký posudok, pričom na jeho podanie súd ustanoví znalca ak závisí rozhodnutie od posúdenia skutočností, na ktoré treba odborné znalosti.

Ako vyplýva z obsahu spisu, tak Krajský súd v Prešove vo svojom zrušujúcom uznesení zo dňa 30. apríla 1999 sp.zn. 1 Co 115/99 na čl. 67 spisu v súvislosti s tvrdenými závadami na motorovom vozidle poukázal na to, že posúdenie technického stavu je odbornou otázkou, na ktorú treba podľa § 127 O.s.p. ustanoviť znalca.

Súd prvého stupňa v zmysle pokynov odvolacieho súdu aj postupoval a znalca na posúdenie skutočností, na ktoré bolo treba odborné znalosti ustanovil. Znalca v konaní aj vypočul, pričom tento sa vyjadril, že nemohol zodpovedať na otázky položené súdom a podať písomný znalecký posudok, lebo vozidlo nebolo možné spojzdať, keďže náklady na spojzdenie by boli vyššie, ako hodnota motorového vozidla.

Ak súd prvého stupňa po výsluchu znalca netrval už na podaní písomného znaleckého posudku a pri rozhodovaní vychádzal zo skutkového stavu, ktorým mal preukázané, že vady na vozidle neboli zo strany žalovaného uplatnené v zákonom určenej lehote šiestich mesiacov, tak procesne posúdil, že znalecký posudok ako dôkaz pre zistenie skutkového stavu veci a rozhodnutie nebol potrebný.

Tento procesný postup súdu prvého stupňa nepovažoval ani odvolací súd za takú vadu, pre ktorú by v zmysle § 221 ods. 1 písm.f/ O.s.p. bolo potrebné zrušenie rozhodnutia súdu prvého stupňa. Na odvolacom pojednávaní umožnil krajský súd právnej zástupkyňi žalovaného, aby sa vyjadrila k skutkovým a právnym záverom súdu prvého stupňa. Žalovanému teda nebola znemožnená odvolacím súdom realizácia procesných práv, ktoré mu Občiansky súdny poriadok priznáva. Pokiaľ vzhľadom na iné skutkové okolnosti odvolací súd nedospel k záveru, že by bolo potrebné v odvolacom konaní doplniť dokazovanie podľa § 213 ods. 3, 4 O.s.p. podaním písomného znaleckého posudku, potom tento procesný postup odvolacieho súdu nemožno považovať na odňatie možnosti konať pred súdom.

Nevykonanie dôkazov podľa návrhov alebo predstáv účastníka nie je postupom, ktorým súd odňal účastníkovi možnosť konať pred súdom, lebo rozhodovanie o tom, ktoré dôkazy budú vykonané, patrí výlučne súdu a nie účastníkovi konania (§ 120 ods. 1 O.s.p.). Ak súd niektorý dôkaz nevykoná, môže to viesť nanajvýš k jeho nesprávnym skutkovým záverom a teda v konečnom dôsledku aj k nesprávnemu rozhodnutiu, nie však k odňatiu možnosti pred súdom konať (§ 237 písm.f/ O.s.p.).

Keďže ustanovenia § 237, § 238 ods. 1 až 3 O.s.p. dovolanie žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Prešove z 15. marca 2007 sp.zn. 4 Co 45/2006 proti napadnutej potvrdzujúcej časti nepripúšťajú, bolo potrebné tento opravný prostriedok odmietnuť podľa § 218 ods. 1 písm.c/ O.s.p. v spojení s § 243b ods. 4 O.s.p.

Vzhľadom na uvedené dovolacie konanie sa obmedzilo iba na fázu zisťovania prípustnosti dovolania a nemohlo pokročiť do ďalšej fázy, t.j. k preskúmaniu vecnej správnosti napadnutého rozhodnutia.

O náhrade trov dovolacieho konania rozhodol podľa § 146 ods. 1 písm.c/ O.s.p. (s použitím analógie) v spojení s § 243b ods. 4 O.s.p., keď neboli dané dôvody pre použitie odseku 2 tohto ustanovenia, pretože trovy žalobcu, ktoré mu vznikli v súvislosti s jeho vyjadrením k dovolaniu nepovažoval, vzhľadom na jeho neprípustnosť, za potrebné na účelne bránenie práva.

P o u ě n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 27. marca 2008

JUDr. Eva Sakálová, v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia :